

Zadání úkolů - březen

1. úkol: Čtení příběhu.

Cíl úkolu: Seznámit se s jarními pracemi na zahradě.

Popis úkolu: Přečtěte si s dětmi pohádkový příběh z přílohy a vedte pak s dětmi o příběhu rozhovor.

Otázky, které můžete pokládat při rozhovoru:

- Jak se mění počasí v příběhu, když přichází jaro. (je čím dál tepleji, občas dokáže slunce pořádně zahřát)
- Co zahradník Větvíčka dělal na verandě s truhlíky a hlínou. (vyséval do nich semínka)
- Proč semínka vyséval do truhlíků na verandě? (chtěl si rostlinky předpěstovat, aby měl s Ťapkou dřív zeleninu, na verandě je tepleji a semínka dříve vyklíčí)
- Nad čím Ťapka přemýšlel, když viděl Větvíčku semínka vysévat. (pochyboval, že z malých semínek vyrostou velké rostlinky)
- Co mu pak řekl zahradník? (že v každém semínku je schovaná celá rostlinka, která potřebuje světlo, teplo, vodu a živiny a může z ní vyrůst velké rostlinka)
- Jaká sel Větvíčka semínka do truhlíků. (rajčata, salát a celer)
- Víte jaký rozdíl je mezi setím a sázením? (sejí se semínka, sadí se všechno ostatní - cibulky, brambory, sazeničky, malé rostlinky, stromky)
- Vyséval pak zahradník Větvíčka s Ťapkou i nějaká semínka ven? (ano, mrkev, petržel a ředkvičky)
- A co ven sadil? (česnek, cibuli, stromek angreštu a jabloň)
- Kde vzal ten angrešt a jablůňku? (dostal od sousedky)
- A jak angrešt a jablůňku sadil, co při tom všechno dělal? (vykopal jámu, nalil do ní vodu, zatloukl kolík, vsadil stromek a zaházal kořínky hlínou, hlínu pořádně přimáčkl a opět ho zalil, pak přivázal ke kolíku)
- Co dělal zahradník Větvíčka, než vysel semínka a vysadil česnek a cibuli na záhonky? (pokopal a pohlíbal půdu)
- A co kos? Byl v pohádce? Co tam dělal? (ano byl, hledal potravu na čerstvě pokopaném záhonku – Větvíčka vyhrabal nějaké žížaly a červíčky)

Vyfoťte se při čtení pohádkového příběhu a fotky nám pošlete.

2. úkol: Semínkový zážrak.

Cíl úkolu: Seznámit se s klíčením a růstem rostlin ze semínka.

Pomůcky: fazole nebo hrách, menší zavařovací sklenice, papírové ubrousky nebo vata, voda, vytisknutá záznamová tabulka z přílohy úkolů

V tomto úkolu budete s dětmi pozorovat, jak ze semínka vzniká celá velká rostlinka a zároveň jaký rozdíl je mezi tím, když má semínko na klíčení teplo za oknem ve třídě nebo chlad venku na záhonku. Úkol má tedy dvě části – vysetí semínek ve třídě do sklenice a vysetí semínek ven na záhonek. Pro porovnání je důležité, abyste obě části úkolu založili v jeden den.

Popis 1. části úkolu: Založte si s dětmi malý pokus, při kterém budete ve sklenici každý den pozorovat, jak klíčí a roste semínko (fazole, hrách). Sklenici naplňte zmačkanými papírovými ubrousky nebo vatou tak, aby po následném vložení semene, udržely semeno přimáčknuté na stěně sklenice. Tím budete moci pozorovat růst kořínku dolů i lístků a stonku nahoru. Papírové ubrousky pak dostatečně navlhčete a sklenici s pokusem umístěte na okno ve třídě.

Každý den pak semínka pozorujte a udržujte ve sklenici vlhko. Do tabulky, kterou dejte ke sklenici, si každý den namalujte co se ve sklenici se semenem děje (bobtná, klíčí, ...).

Sklenic si můžete udělat i víc a dát do nich různá semena nebo je umístit na různá místa (světlo/tma, teplo/chlad) a pak je vzájemně porovnávat.

Popis 2. části úkolu: Tentýž den, kdy založíte pokus ve třídě, vysejte ven na záhonek několik stejných semen, jako jste použili v pokusu se sklenicí. Půdu s dětmi nejprve pokopejte a urovnejte, jako zahradník Větvíčka v pohádce. Na záhonek se pak také nejlépe každý den podívejte a svá pozorování opět malujte do pozorovací tabulky. Tu si můžete brát sebou ven na podložce, nebo ji nechte na okně ve třídě u pokusu ve sklenici.

Možná motivace: Vzpomínáte si děti, jak Ťapka pozoroval zahradníka Větvíčku při setí do truhlíků a jak při tom pochyboval, že z tak malých semínek mohou vyrůst celé velké rostlinky? Zdálo se mu to jako zázrak. Jak to zahradník Ťapkovi říkal? Jak postupně rostlinka ze semínka vyroste? (první se ze semínka vyklube klíček, pak se objeví kořínek a první dva lístečky, potom se vyklubou ven z hlíny na světlo a rostou a rostou). Viděli jste už někdy, jak to vypadá, když se semínko mění na rostlinku? Mohli bychom si udělat takový pokus, při kterém bychom to spolu pozorovali. A také si při tom ověříme, že v teple rostlinky rostou opravdu rychleji a dříve.

Vyfoťte, nám jak jste pokus založili a jak vám semínka rostou.

3. úkol: Jak to všechno bylo? Leporelo!

Cíl úkolu: Upevnit znalosti o růstu rostlin ze semene.

Pomůcky: tvrdé papíry formátu A4; provázek, izolepa nebo lepidlo; pastelky nebo barvy

Popis úkolu: Tento úkol je výtvarný, vyrobíte si v něm vlastní knihu. Námětem knihy je růst rostlinky ze semínka. Jednoduše namalujte jakoukoli technikou různé fáze růstu rostliny ze semínka – každou fází na jeden papír (např. semínko leží v půdě a je na ní sníh; sníh roztaje a svítí sluníčko - semínko otevře oči; semínko nabobtná a zvětší se; semínku začne vyrůstat kořínek a na obloze nad hlínou letí ptáci; semínku vyrůstají lístky a na povrchu je mravenec a vyhřívá se; ... ; ze semínka je velká ředkvička a blíží se k ní zahradník s Ťapkou). Pak jednotlivé papíry spolu spojte svázáním provázkem nebo slepením. Vymyslete si s dětmi i název knihy a napište ho na úvodní stranu leporela. Nezapomeňte také na autory. Nakonec si knihu společně prohlédněte a „přečtěte“.

Poznámka: Leporelo můžete vyrobit jedno společné, nebo si může každé dítě vyrobit svoje (na menší papír).

Možná motivace: Jak rostlinky rostou ze semínek, už víme. Slyšeli jsme to v pohádce o Ťapkovi a zahradníkovi Větvíčkově, a vidíme to i v našem pokusu s fazolemi, co máme na okně a na záhonku venku. Abychom si to ještě lépe zapamatovali, vyrobíme si vlastní knížku, ve které bude proměna semínka na rostlinku nakreslená. Můžeme si ji pak kdykoliv vzít a znovu si vše připomenout.

Vyfoťte se, jak leporelo tvoříte a jak je hotové.

4. úkol: Probouzení semenné banky.

Cíl úkolu: Upevnit znalosti o růstu rostlin ze semene.

Pomůcky: semenná banka z podzimních úkolů, květináče, hlína, misky pod květináč (květináče si můžete vyrobit z větších kelímků nebo tetrapakových krabic od nápojů).

Popis úkolu: Najděte svou semennou banku, kterou jste si založili vloni na podzim a vysejte semena z ní. Nejprve si je ale pozorně prohlédněte a řekněte si, jestli se na nich něco změnilo. Přeberte semínka, která jsou nějak poškozená, plesnivá, nemocná – zkrátka ta, která zimu špatně přečkala a nerostla by. Semena stromů si pak zasejte do květináčů a nechte je v třídě vyklíčit. Pokud víte, jaká semena patří k jakým stromům, přilepte si na květináč jejich obrázky s názvy. Pokud máte dost semen, nechte, ať si každé dítě vysadí vlastní květináč. Květináče nezapomeňte udržovat stále vlhké – občas je společně prohlédněte a zalejte. Později (druhá polovina května) dejte květináče ven a až stromy zesílí, můžete je společně vysadit (třeba na den stromů 20. října). Ostatní semínka bylin zasejte do záhonku a pozorujte, co z nich vyroste. Současně si vysejte semena svazenky a divizny, která jsme vám poslali v obálkách s body.

Poznámka: Svazenka je poměrně statná rostlina a vysévá se přímo na stanoviště a dále se nepřesazuje. Když začne po asi 4-6 týdnech kvést, je velkým lákadlem pro hmyz, který z jejích květů sají nektar – budete moci s dětmi pozorovat, jak se hmyz na květech slétá.

Divizna je dvouletka, takže letos ze semínek vyrostou jen listové růžice. Kvést bude až v následujícím roce. Potřebuje výslunné stanoviště a dost prostoru, není však náročná na půdu ani vodu. Proto ji vysejte raději mimo vyvýšené záhony na výslunné místo. A pozor, semínka nezahrabávejte, nechte je volně ležet na povrchu půdy. Potřebují ke klíčení světlo.

Možná motivace: Na podzim jsme si založili semennou banku, vzpomínáte? Nasbírali jsme si venku semínka stromů a bylinek a dali je spinkat. Víte, kam jsme je uložili? Měli bychom prozkoumat, jak semínka zimu přečkala a protože už je jaro, vysejeme si je. Semínka se sejí na jaře, to se jim nejlépe vstává a roste. Vysejeme si semena stromů do květináčů, podobně jako zahradník Větvíčka, a necháme si je nějakou dobu tady vevnitř, aby rychleji vyrostla. Na podzim si pak můžeme malé stromečky vysadit do zahrady. Semínka bylinek vysejeme ven, tolik místa tady nemáme.

Vaše květináče se stromy i výsev semínek bylin nám vyfotíte a nějakou fotku pošlete.

5. úkol: Co zbylo z hromady listů a co je v ní a pod ní.

Cíl úkolu: Ukázat dětem jak se postupně rozkládá organická hmota – listů.

Popis úkolu: Naposled si dobře prohlédněte vaši hromadu listů. Vezměte si na to lupu a nějaké nářadí (hrábě, lopatky) ať se vám lépe pátrá. Hledejte v hromadě nějaký život – brouky, žížaly, jakékoliv bezobratlé živočichy. Všimněte si, jak se listů ve spodních vrstvách rozkládá, a zapátrejte, jestli nejsou některé listy jakoby stočené a zatažené do země – to si je schovávají žížaly. Některé listy na dně také budou vypadat jako z pavučiny – žilnatina listů se hůře rozkládá, a tak zůstává v hromadě nejdéle. Hromadu pak můžete zrušit – odnést do kompostu, nebo zapracovat do půdy při obdělávání záhonků.

Pokud jste si svou hromadu na podzim nezaložili nebo už jste ji zrušili, udělejte podobnou aktivitu na kompostu. Pokud nemáte ani kompost, prozkoumejte kus trávníku, který nebyl dokonale uklizen a vyhrabán – třeba pod keři nebo u plotu. Hledejte také první klíčící semínka a malinké rostlinky.

Jak se na hromadu díváte, a jak vypadá, nám vyfotíte a fotku pošlete.

Vypracované úkoly nám pošlete emailem (lenka.pavelcikova@ddmsikula.cz) do 27. dubna.

Nemusíte vypracovávat všechny úkoly, ale čím víc dobře vypracovaných úkolů, tím více bodů. Při pozdějším dodání se krátí bodový zisk z každého úkolu až o 3 body.

Soutěž „Tajuplná zahrada“ může být realizována díky podpoře projektu "Zahrada plná dobrodružství" Zlínským krajem.